

CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

Na osnovu nalaza većeg broja neposrednih kontrola u periodu 2017-2018. godine, po pitanjima pokrića rizika smrti kod neživotnih osiguranja, konkretno kod osiguranja potraživanja, u vezi sa članom 9 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG”, br. 078/06, 019/07, „Službeni list CG”, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13 i 055/16), Agencija za nadzor osiguranja daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Društva za osiguranje koja imaju dozvolu za obavljanje poslova neživotnih osiguranja ne mogu pokrivati rizik smrti koja nastaje kao posljedica bolesti (prirodna smrt) i/ili kao posljedica nezgode u ugovorima o osiguranju potraživanja koji pripadaju vrsti osiguranja 14 - Osiguranje kredita.

OBRAZLOŽENJE:

Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) je, u proteklom periodu, izvršila ciljne neposredne kontrole ugovora o osiguranju koje su društva za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja zaključila sa bankama, a kojima se obezbjeđuju krediti dati fizičkim licima za slučaj smrti, bolesti, invaliditeta, gubitka posla.

Analizom navedenih ugovora Agencija je utvrdila da su isti zaključeni kao ugovori o osiguranju potraživanja u kojima se banka pojavljuje u ulozi ugovarača, osiguranika i korisnika osiguranja. U u najvećem broju slučajeva osigurani rizik je isključivo smrt korisnika kredita, koja nastaje kao posljedica bolesti i/ili nezgode, te da su ugovori zaključeni na određeni rok koji odgovara periodu otplate kredita, sa opadajućom osiguranom sumom koja odgovara iznosu preostale glavnice.

Iz sadržine predmetnih ugovora o osiguranju potraživanja evidentno je da je događaj koji uzrokuje isplatu ugovorene sume smrt korisnika kredita, pa, po ocjeni Agencije navedeni ugovori, bez obzira na formu, imaju odlike ugovora životnog osiguranja i to osiguranja života za slučaj smrti sa određenim trajanjem, shodno članu 9 stav 2 tačka 1 Zakona o osiguranju i članu 6 tačka 1 Pravilnika.

Članom 19 Zakona o osiguranju definisano je da društvo za osiguranje ne može istovremeno obavljati poslove životnih i neživotnih osiguranja.

Shodno tome, Agencija je ocijenila da se osiguranjem potraživanja (koji je jedan od rizika u okviru vrste neživotnih osiguranja 14 – osiguranje kredita) ne smije pokrivati i rizik smrti korisnika kredita, bez obzira da li je smrt nastupila kao posljedica bolesti ili nesrećnog slučaja, već isključivo rizici nesolventnosti, odnosno platežne nesposobnosti korisnika kredita.

Takođe, Agencija je mišljenja da se osiguranjem rizika smrti korisnika kredita u okviru osiguranja potraživanja, osim problema koji mogu nastati u zaštiti prava osiguranika i drugih korisnika osiguranja, u neravnopravan položaj dovode i društva za osiguranje koja obavljaju poslove životnih osiguranja i koja su obavezna da primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima koja se odnose na osiguranje lica. Pitanje pokrića rizika smrti u okviru osiguranja potraživanja u neživotnim osiguranjima, kao i primjena pravila struke osiguranja u vezi sa pokrićem rizika smrti kod osiguranja potraživanja bilo je predmet inicijative dijela životnih osiguravača, koja je krajem 2017.godine upućena Agenciji.

Pored navedenog, Agencija je mišljenja da pokriće rizika smrti usljed bolesti (prirodna smrt) u okviru osiguranja potraživanja kao vrste neživotnih osiguranja dovodi i do kršenja pravila struke osiguranja, kako onih koja se odnose na knjigovodstvenu evidenciju premije, tako i pravila aktuarske struke u formiranju premije i odgovarajućih tehničkih rezervacija.

Ovu konstataciju potvrđuje činjenica da je Agencija tokom neposredne kontrole ovih proizvoda utvrdila da se po ovim ugovorima ne formiraju rezervacije, jer se vrši mjesečno fakturisanje premije, pa ne postoji osnov za prenosnu premiju. Takođe, većina društava utvrđuje premiju po principu koji važi za osiguranje smrti usljed nezgode, što ne odgovara riziku koji se pokriva, te onemogućava formiranje premije koja odgovara rizičnosti sa aspekta starosti.

Iz svega prethodno navedenog, a imajući u vidu zakonske odredbe u definisanju vrsta rizika, kao i teorijske postulate i pravila struke osiguranja, proizilazi da društvo za osiguranje koje, shodno važećoj dozvoli za rad, može obavljati poslove osiguranja potraživanja, ne može takvim ugovorima pokrivati i rizike koji, po Zakonu o osiguranju i Pravilniku, spadaju u rizike koje pokriva osiguranje života.

Broj: 01-749/2-18

Podgorica, 01. 08. 2018. godine